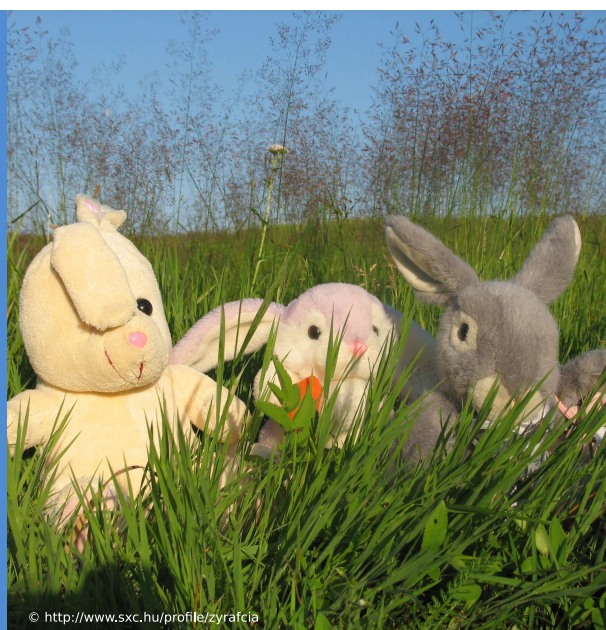

Åpne standarder

NUUG
Norwegian UNIX Users Group

sekretariat@nuug.no

Åpne standarder

av Martin Bekkelund

Hva er en standard? En standard er en definisjon på noe, og det meste vi omgir oss med er definert av standarder. Eksempelvis har vi i Norge 230 volt i stikkontakten. Det er en standard. Innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi finnes også en rekke standarder, både proprietære standarder og åpne standarder. Proprietære standarder er spesifisert og eid av en eller flere kommersielle aktører, mens åpne standarder vanligvis er spesifisert og eid av uavhengige standardiseringsorganisasjoner som eksempelvis ISO og IETF. Man har standarder som dekker alt fra dokumentformater til kontaktene du bruker for å koble til eksternt utstyr som mus, eksternt harddisk og MP3-spiller.

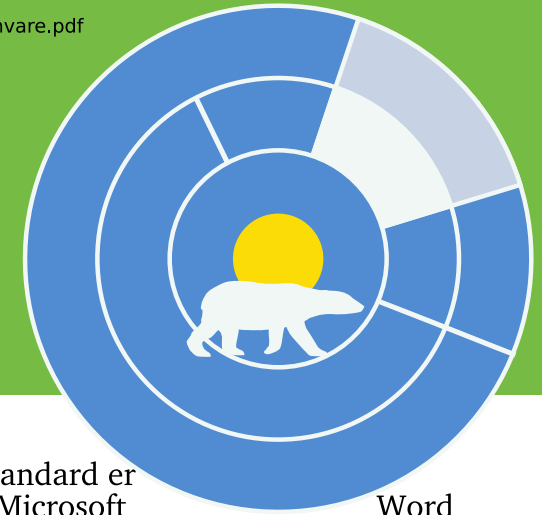
Hva er en åpen standard? For å vite noe om hva en åpen standard er bør man først forstå hva en proprietær standard er. En proprietær standard er utviklet av et selskap, hvor det kun er dette selskapet som har tilgang til å lese spesifikasjonen på standarden. En åpen standard er tilgjengelig for offentligheten. Hvem som helst kan få tilgang til å lese standarden, bidra til den og få mulighet til å implementere den i løsninger man leverer, uten kostnader.

Se på melkekartonger som et dokumentformat og melken som informasjonen du putter inn i dokumentene dine. Hvordan hadde du reagert hvis du plutselig måtte kjøpe en egen melkekartongåpner fra Tine for å åpne kartongen og få tilgang til melken? Eksemplet visualiserer godt forskjellen på åpne og proprietære standarder, hvor man må benytte spesielle verktøy for å få tilgang til innholdet.

Den vanligste lisensen innen fri programvare heter GNU General Public License (GPL). Alle som gjør endring i koden eller bruker GPL-lisensert kode i sitt program, må, om han distribuerer programmet, gi tilgang til kildekoden. Dette bidrar til å styrke fellesskapet.

<http://www.nuug.no/dokumenter/folder-friprogramvare.pdf>

<http://www.nuug.no>

Et eksempel på en proprietær standard er dokumentformatet produsert av Microsoft (DOC). Et eksempel på en åpen standard er Open Document Format (ODF). I praksis løser disse to standardene det samme formålet. Forskjellen er imidlertid at det kun er Microsoft Word som kan lagre og åpne dokumentformatet DOC, mens hvem som helst kan lagre og åpne ODF.

Hvorfor skal vi bruke åpne standarder? Den åpenbare fordelen med et åpent format, er at du uproblematisk kan ta med deg dine data dersom du skulle bytte maskin, operativsystem eller programvare. Videre kan du uproblematisk også utveksle data med personer som benytter andre plattformer. Du trenger heller ikke tillatelse fra noen for å benytte deg av den åpne standarden.

Hvilke fortrinn gir bruk av åpne standarder?

- * Leverandøruavhengighet
- * Sikkerhet mot uønskede endringer i standarder som benyttes
- * Mer robuste standarder — hvor er logikken i at et tekstdokument skal være virusspredere?
- * Ingen kostnader tilknyttet bruk av åpne standarder
- * Bedre, raskere og sikrere integrasjon mot andre systemer
- * Interoperabilitet
- * Økt konkurranse i markedet
- * Økt sikkerhet — du vet hva standarden inneholder og ikke minst ikke inneholder
- * Gjenbruk av komponenter som allerede er oppfunnet